

A Pécsi Ítéltábla Pécsen, a 2017. évi január hó 17. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta az alábbi

ítéletet:

A másodfokú bíróság az emberölés büntette és más bűncselekmények miatt **vádolt** ellen indult büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.18/2015/30. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből az állam visel 19.980 (tizenkilencezer-kilencszáznyolcvan) forintot, így a fennmaradó 3.435.841 (hárommillió-négyszázharmincezer-nyolcszáznegyvenegy) forintot köteles megfizetni a vádlott.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába a 2016. évi március hó 2. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt továbbmenően beszámítja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 25.660 (huszonötezer-hatszázhatvan) forint bűnügyi költség megfizetésére.

Indokolás

A Zalaegerszegi Törvényszék a 2016. évi március hó 2. napján kihirdetett 3.B.18/2015/30. számú ítéletével a vádlott büntetőjogi felelősségét a Btk.160.§ (1) bekezdésében meghatározott emberölés büntetében, a Btk.164.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (3) bekezdése szerint minősülő testi sértés büntetében, valamint a Btk.194.§ (1) bekezdésében meghatározott személyi szabadság megsértésének büntetében állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 14 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. A kiszabott szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. Az eljárás során beszerzett bűnjelek lefoglalását megszüntette, valamint kötelezte a vádlottat a felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlott a jogorvoslat céljának megjelölése nélkül, míg védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés végett jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség a BF.130/2016/1/II. számú átiratában, továbbá a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján – a tényállás kisebb fokú kiegészítése mellett – az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.

A nyilvános ülésen a védő elsődlegesen a Btk.17.§ (1) bekezdésében meghatározott okból kifolyólag a vádlott felmentését és kényszergyógykezelésének elrendelését, míg másodsorban a büntetés enyhítését indítványozta.

A másodfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott elsőfokú ítéletet a Be.348.§ (1) bekezdése értelmében az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. Ennek során az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást – figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdésének a) pontjára – mindössze az alábbiakkal egészítette ki, illetve helyesbítette:

- az ítélet 3. oldalának második bekezdésében feltüntetett Zalaegerszegi Városi Bíróság 3.Bk.429/2008/4. számú határozata helyesen 2008. évi december hó 30. napján emelkedett jogerőre;
- az ítélet 3. oldalának harmadik bekezdését azzal egészíti ki, hogy a vádlott büntetés-végrehajtási intézetben kialakult, és jelenleg is fennálló elmebetegsége a beszámítási képességét nem zárja ki és nem is korlátozza.

A fenti kiegészítésekkel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás immár teljes mértékben megalapozott, mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól, illetve hiányosságoktól, az a vádlott tagadásával szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a büntetőeljárási törvény rendelkezéseinek megfelelően, azokat betartva, a tényállás megnyugtató felderítéséhez szükséges mértékben és körben folytatta le. Az ennek során feltárt bizonyítékokat külön-külön, illetve együttesen is a logika szabályainak megfelelően értékelte, így indokolási kötelezettségének is teljes mértékben eleget tett.

A másodfokú bíróság a bizonyítékok értékelésével kapcsolatos érvekkel mindenben egyetértett, így azok megismétlését nem, mindössze – a bejelentett jogorvoslati kérelmek tartalmára tekintettel – az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek:

Az emberölés büntette kapcsán a vádlotta büntetőjogi felelősségét elismerte; feltáró jellegű beismerő vallomását az eljárás során mindvégig fenntartotta.

Az eljárás sajátossága volt, hogy az elhunyt sértett boncolását végző orvosszakértők véleménye nem tudott támpontot adni halálának körülményeire. Ennek tükrében kiemelkedő szerepe volt a vádlott fent említett feltáró jellegű nyilatkozatának. E beismerő vallomását alátámasztották a helyszíni szemlén rögzítettek, valamint a későbbiekben a helyszíni kihallgatásán ellenőrzött adatok is. Így – többek között – az elkövetés után egy évvel került elő a vádlott által megjelölt helyről a bejáratí ajtó kulcsa is. A vádlott tehát olyan részletekről számolt be, amelyekről más személynek ismerete nem lehetett (*tettestudomás*). Ekként bűnössége tekintetében kétely fel sem merülhetett.

E tényállási pont kapcsán kizárólag a holttesttel közösülés kérdésében volt észlelhető némi bizonytalanság arra tekintettel, hogy a vádlott a védekezésének ezt a részét utóbb megváltoztatta. Az elsőfokú bíróság helyesen mérlegelte a perbeli adatokat, és vetette el a vallomás visszavonását, mivel erre a vádlottsemmiféle észszerű és elfogadható magyarázatot nem tudott adni.

A **sértett**2 sérelmére elkövetett testi sértés büntette vonatkozásában is teljes körű beismerő vallomást tett a vádlott. Ezt mind a sértett, mind pedig a vádlottal együtt élő családtagjainak

nyilatkozata alátámasztotta. Az elsőfokú bíróság tehát alappal hivatkozott arra, hogy a vádlott beismerését a rendelkezésre álló egyéb személyi és okirati bizonyítékok megfelelő módon alátámasztották. Helyesnek bizonyult tehát e tekintetben is a vádlott beismerő vallomásának elfogadása.

A vádlott az eljárás során végig tagadta a nagymamája, **sértett3** sérelmére elkövetett személyi szabadság megsértése büntettének elkövetését. Ezzel szemben állt a sértett, **sértett3** következetes, a vádlott bűnösségét alátámasztó vallomása. E körben szükséges kiemelni azt, hogy a sértett mindvégig akként nyilatkozott a büntetőeljárás során, hogy ő szereti és sajnálja az unokáját. Ennek ellenére a vallomás-megtagadási jogára történő figyelmeztetés után sem tagadta meg a válaszáért, és a **vádlott** bűnösségét megalapozó vallomást tett.

A sértett nyilatkozatát emellett mindenben alátámasztotta az unokája, **tanú2** tanú vallomása, akinek a sértett a cselekményt követően azonnal beszámolt a történetéről. Így a tanú vallomásának hitelt érdemlősége minden kétségen felül áll. E vallomások alapján – a vádlott tagadásával szemben – helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a **vádlott** a terhére rótt bűncselekményt elkövette. A vádlott a törvényszék előtt – az utolsó szó jogán – elismerte mindhárom bűncselekmény elkövetését, amelyet az idegállapotával indokolt; saját elmondása szerint az elkövetéskor „bekattant”.

Ebből kifolyólag pedig helytállónak bizonyult az elsőfokú bíróság e körben kifejtett bizonyítékokat mérlegelő tevékenysége is, amely alapján törvényesen került sor a vádlott védekezésének elvetésére.

Az elsőfokú bíróság emellett igen nagy hangsúlyt fektetett a vádlott beszámítási képességének vizsgálatára. Ennek során észlelte, hogy a nyomozás során kirendelt két igazságügyi pszichiáter szakértői páros egymással részben ellentétes véleményt adott, amely véleménykülönbséget a szakértők párhuzamos meghallgatásával sem lehetett feloldani; így helyesen járt el, amikor újabb szakértői vélemény készítését rendelte el.

A bírósági szakban szerzett újabb igazságügyi pszichiáter szakértői véleményre figyelemmel azonban helytállónan foglalt állást a vádlott beszámítási képességének kérdésében. Az újabb szakvélemény mindenben megalapozott volt, amely – immár az előzményi adatok ismeretében – a vádlott büntetés-végrehajtási intézetben kialakult elmebetegségének rögzítése mellett a **vádlott** beszámítási képességét teljesnek találta. Az elsőfokú bíróság így e szakkérdésben az igazságügyi szakértői vélemények között felmerült ellentmondást a büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek megfelelően oldotta fel és tette a tényállás részévé.

Ebből kifolyólag a védőnek a vádlott beszámítási képessége hiányának megállapítását célzó jogorvoslati kérelme alaptalan volt.

Az elsőfokú bíróság ítéletének tényállása megalapozott. A tényállást csupán a személyi körülmények vonatkozásában kellett pontosítani, mert a törvényszék helytelenül tüntette fel a vádlott megelőző büntetésének jogerejét, amelyet az ítélet táblája helyesbített. Emellett azt is észlelte a másodfokú bíróság, hogy helyesen rögzítette ugyan az ítélete tényállásában az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott elmebetegsége a büntetőeljárás során alakult ki, azt azonban elmulasztotta rögzíteni, hogy ez az elmebetegsége jelenleg is fennáll, de a beszámítási képességét nem zárja ki és azt nem is korlátozza. Ennyivel tehát a másodfokú bíróság a tényállást kiegészítette.

E tényállás a Be.352.§ (2) bekezdése alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt, erre tekintettel a tényállás megváltoztatásának, valamint eltérő tényállás megállapításának nem volt

helye.

A fenti tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott büntetőjogi felelősségére. Következésképpen a vádlott és a védő felmentést célzó fellebbezése nem megalapozottak.

A bűncselekmények minősítése is mindenben megfelel a törvény rendelkezéseinek.

Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a tényállás III/2. pontja tekintetében a vádlott magatartása kapcsán felmerült a Btk.195.§-ában meghatározott kényszerítés büntettének megállapíthatósága azáltal, hogy a vádlott **sértett2** sértettet megalázó magatartás tanúsítására igyekezett rábírn.

E cselekménye ugyan kimeríti a kényszerítés büntettének törvényi tényállását, azonban ezt csupán akkor lehetett volna a terhére megállapítani, ha más bűncselekmény nem valósult volna meg. A sértett testi sérülés okozásával járó bántalmazása – amelyet az elsőfokú bíróság helyesen minősített testi sértés büntettének – tehát kizárta a kényszerítés büntettének vádlott terhére történő megállapítását; így e körülmény csupán a büntetőjogi jogkövetkezmény alkalmazása során bírt relevanciával.

A büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen állapította meg. A fentebb kifejtettek szerint **sértett2** sértett sérelmére elkövetett bűncselekmény tekintetében további súlyosító körülményként esett latba a vádlott terhére az is, hogy a sértettet megalázó magatartásra kényszerítette.

A bűnösségi körülményeket az elsőfokú bíróság a súlyuknak megfelelően értékelte. A bűncselekmény tárgyi súlyára, továbbá a vádlott személyében rejlő igen nagyfokú társadalomra veszélyességre is tekintettel arányos büntetést szabott ki, amely nemcsak szükségesnek, de egyben elégségesnek is bizonyult a büntetési célok eléréséhez, és amely emellett mértéktartónak minősíthető. Mindezek alapján a másodfokú bíróság nem látott törvényes lehetőséget a szabadságvesztés tartamának csökkentésére.

Így a büntetés enyhítése végett előterjesztett fellebbezés sem volt megalapozott.

Észlelte az ítéletábra, hogy a törvényszék kötelezte a vádlottat **egyéb személy1** vizsgálata miatt felmerült 19.980 forint igazságügyi orvosszakértői díj megfizetésére. Mivel az **egyéb személy 1** el szemben elkövetett cselekmény nem képezte a vád tárgyát, így e bűnügyi költség megfizetésére a vádlott nem kötelezhető; azt a Be.339.§ (1) bekezdése alapján az állam viseli. Erre figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlottat terhelő bűnügyi költség összegét a fentiek szerint csökkentette.

Összességében tehát a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján a bűnügyi költség vonatkozásában megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés tartamába a Btk.99.§ (1) és (2) bekezdései alapján továbbmenően beszámította.

Egyben rendelkezett a másodfokú eljárásban felmerült, összesen 25.660 forint bűnügyi költségről is, amelyet a Be.381.§ (1) bekezdése alapján a vádlott köteles megfizetni.

Pécs, 2017. január 17.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Túri Tamás s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.18/2015/30. számú ítélete a Pécsi Ítéltábla Bf.III.33/2016/5. számú ítéletével – az abban foglalt változtatással – 2017. évi január hó 17. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke